

YG18 - Framtid

21st International Conference: Nuclear Energy for New Europe
Ljubljana, Slovenien. 5-7 September 2012

Tisdag 4:e September

Någonstans i folkmyllret ses vi denna afton på Kastrup med slutdestination Ljubljana i Slovenien där vi skall deltaga i den årliga konferensen: Nuclear for New Europe. Vi anländer till vårt hotel strax innan midnatt och checkar trötta men glada in för att ladda batterierna inför vår första konferens i ämnet kärnkraft.

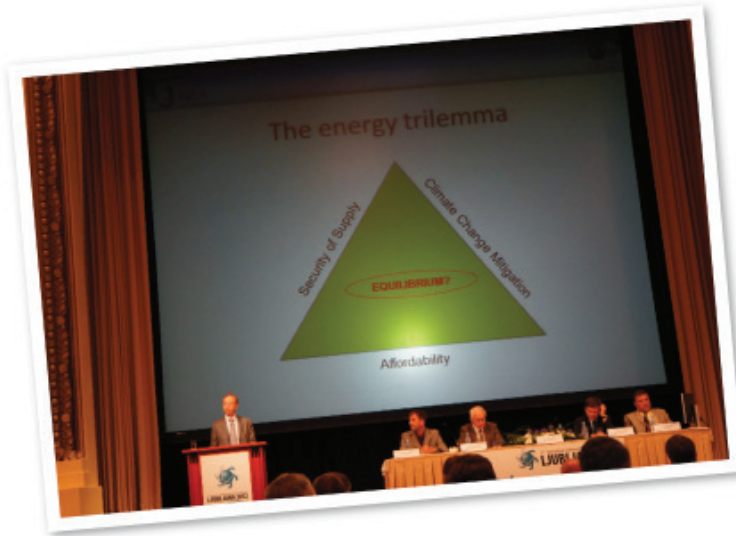

Onsdag 5:e September

Registrering och öppningsanförande för konferensen som inleds med mycket pompa och ståt, det är sammanlagt 189 deltagare från 22 olika länder på plats. Flera representanter från den slovenska politiska sfären deltar under invigningstalen, bland annat miljö och jordbruksminister, Franc Bogovič och Blaž Kavčič, presidenten för det nationella rådet.

Ämnena första dagen är "Hållbar utveckling av dagens kärnkraft", "Design och Nybyggnation" samt "Post Fukushima åtgärder för kärnkraften".

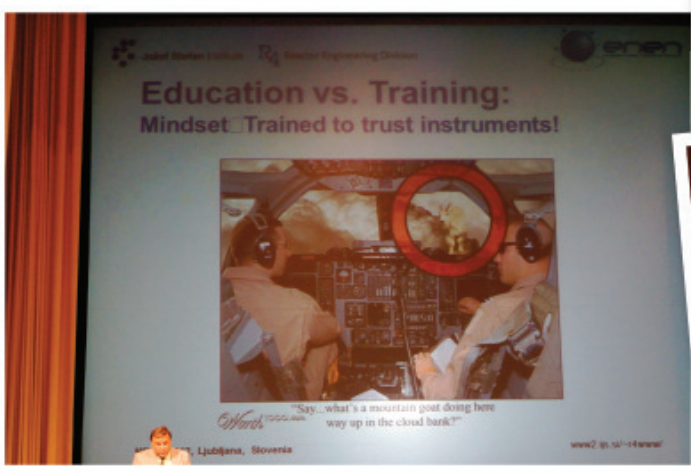
Ron Cameron chef för kärnkraftsutveckling på OECD Nuclear Energy Agency håller en fantastiskt intressant presentation om kärnkraftens vara eller icke vara i nutid och framtid. Han talar om energibehov kontra miljöutveckling beroende på våra val och till vilken kostnad. Grundproblemet är att hitta den gyllne medelvägen för att säkra energiproduktionen till en så låg kostnad som möjligt med så liten miljöpåverkan som möjligt för att hålla sig inom ramen för hur mycket koldioxid vår jord klarar av. Frågan hur mycket pengar vår miljö och omvärld är värd är långt från ny men än dock obesvarad.

Laurent Stricker presenterar WANO´s arbete och deras möjlighet att påverka säkerheten inom kärnkraftsindustrin. Målet: Att ha ett öppet sinne – att lära av varandra och undvika isolering. Att ta vårt ansvar som kärnkraftsproducenter och skicka adekvat personal till workshops och granskningar för att få ut så mycket som möjligt i varje situation. Den efterföljande diskussionen handlade mycket om hur granskningen av Fukushima siten gått till eftersom WANO faktiskt hade genomfört en granskning innan katastrofen, men granskningen omfattade inte alla block och alla säkerhetsaspekter.

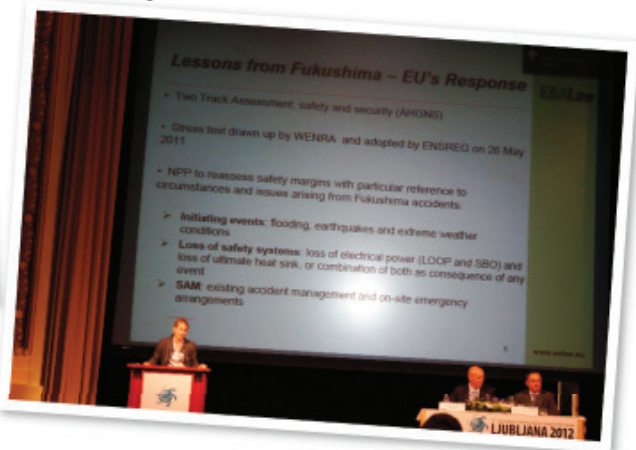
Andrej Stritar från Sloveniens Kärnkraftssäkerhetsadministration (före detta ENSREG) talar om säkerhetsutvecklingen bland världens kärnkraftverk och påpekar humoristiskt att ingen är perfekt och att det behövs mer än organisationer som utför oberoende granskningar för att komma till rätta med säkerhetsutvecklingen. Andrej kokar ner problemställningen till att det är en attitydfråga bland producenterna som avgör hur man ser på säkerheten. Majoriteten gör ofta allt som står i deras makt för att hålla högsta säkerhet men det räcker att ett enda kärnkraftverk i världen inte väljer att göra något för att hela branschen skall ta skada ur ett medialt perspektiv. Hjälper det med ytterligare organisationer eller lagar som styr vad kärnkraftsproducenter tillåts göra? Mest troligt är det en kompromiss mellan de båda som är svaret på frågan tillsammans med att få alla att dra åt samma håll av egen fri vilja.

Leon Cizelj från ENEN (European Nuclear Education Network) talar om vikten att fortsätta utbilda och rekrytera ny arbetskraft för att kunna fortsätta hålla liv i dagens redan existerande kärnkraftsanläggningar när vi förlänger livstiden för dessa. Många av dagens operatörer börjar bli till åren och det tar lång tid att både utbilda och skaffa sig erfarenhet som operatör.

Dagen fortsätter bland annat med en stolt svensk som berättar mer om AP1000 som Westinghouse utvecklat och för närvarande håller på att bygga i Kina och USA. AP1000 bygger på passiva säkerhetssystem och kräver avsevärt mindre byggmaterial och komponenter än dagens reaktorer.

Därefter berättar en kvinnlig jurist från Storbritannien om sin syn på post Fukushima och får en hel del kritik för sina slutsatser från delar av publiken då hon kritiserar hur man idag inte vidtagit åtgärder från vissa håll. En frisk fläkt med annorlunda synvinkel har kanske mer rätt än vad somliga tror...

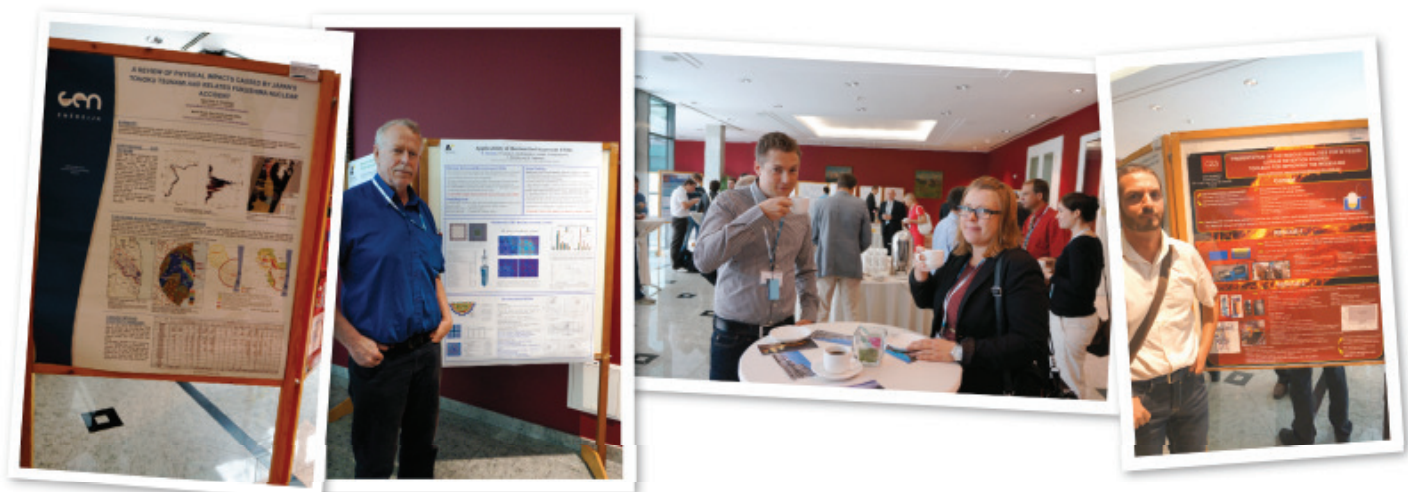

Slutligen påvisar AREVA vad de rekommenderar för åtgärder efter stresstester och post Fukushima för sina konstruktioner. En representant från IAEA avslutar dagen och påvisar att det är väldigt svårt att se igenom alla tänkbara fel och kombinationer av dessa genom den "Schweiziska ostmodellen". Med ost färskt i minnet och kurrande magar ger vi oss ut och tar med hjälp av våra smartphones och TripAdvisor oss till Ljubljanas 3:e bäst rankade restaurang, Julija, och njuter av både mat, miljö och sällskapet som kvällen erbjuder i gamla stan.

Torsdag 6:e September

Konferensen fortsätter med ämnena: Drift av kärnkraftverk, Material, Utbildning och information till allmänheten, Reaktor fysik, Säkerhetsanalys och Termohydralik. En synnerligen välfylld dag, många intressanta och lärorika föreläsare. Vi har alla olika bakgrund och märker verkligen nyanseringen i gruppen. Man tar till sig det som är intressant för respektive yrkesbakgrunder.

Under pauserna tittar vi på poster sessions (postertävling som pågår under konferensen) med allehanda områden, allt från uranbrytning till slutförvar. Ett ypperligt tillfälle att knyta lite kontakter och lära känna andra inom samma bransch/branschområden.

Dagen fortsätter inte helt oväntat till eftermiddag och diskussionerna är både långa och intressanta kring presentationerna. Efter en lång dag är det till kvällen dags för galamiddag för alla deltagare som så önskar. Både pianist och fiolnisslare förgyller tillvaron till en fyra rätters meny innehållande fantastisk mat och dryck. Sällskapet går inte heller av för hackor. Vinnarna av dagens posters och bästa presentation koras under middagens gång och sponsorer säger några korta men väl valda ord.

Efter middagen går vi tillsammans med några av konferensarrangörerna och tillika medlemmar i Slovenska YG till Metelkova, ett gammalt militärt område som återtagits av folket som förvandlat Metelkova till ett konstnärskvarter. För ytterligare dos kultur visar det sig att delar av Laibach spelar inne på en pub i Metelkova. Fräckt är bara förnamnet. Efter musiken dansar somliga av oss vidare ut för city sightseeing i Ljubljana.

Fredag 7:e September

Konferensen fortsätter och förmiddagens ämnen handlar om Fusion, Forskningsreaktorer, Alternativa bränslen, Avfall och Strålsäkerhet. Konferensen avslutas vid lunchtid lite abrupt (vi har som vanligt dragit över tiden) då sista presentationen slutligen avbryts för att bussen som skall ta oss till studiebesöken på Krško och GEN står redo och väntar på att passagerarna skall stiga ombord. Snabb promenad till hotellet för att hämta våra pass och minst lika snabb promenad tillbaka. Välkomna ombord!

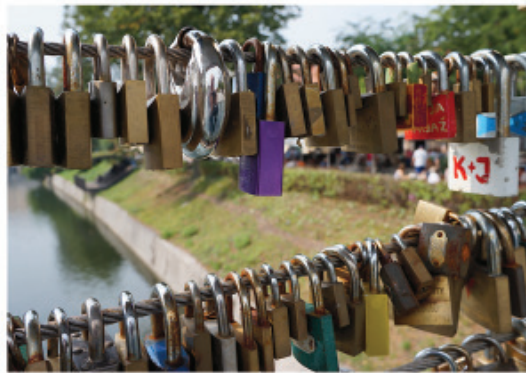

Efter en timmes bussfärd är vi framme vid Krško Nuclear Power Plant (NEK). Vi går igenom sedvanliga säkerhetsspärrar och blir uppdelade i grupper med egna guider som lotsar runt oss i anläggningen med vakter tätt i hasorna. Vi får av den mycket vänliga och engagerade guiden veta att Krško är en tryckvattenreaktor på 696 MWe byggd av Westinghouse med två ånggeneratorer och en turbinsträng levererad av Siemens. Man tar kylvatten från floden Krka och för att inte värma upp vattnet och påverka livet i floden mer än nödvändigt, använder man sig av kyltorn för att få ned temperaturen för utloppsvattnet. Rundvandring runt hela verket och en glasruta från kontrollrummet, vidare genom turbinbyggnaden och ut på gården igen. Ett besök i deras simulator ger oss möjligheten att komma på "rätt" sida glasrutan. På Krško har man ett annat upplägg för kontrollrumsarbete med ytterligare ett hierarkiskt steg jämfört med Sverige och högre krav på universitets/högskoleutbildning. I Sverige, till skillnad från Slovenien, kan man som stationstekniker gå vidare till operatörsutbildning och vidare till operatörstjänst. Erfarenheten och helhetsbilden av station ses som en viktig del i operatörsyrket i Sverige. Det finns många sätt att lösa uppgiften på och det finns mycket att lära av varandras erfarenheter. Efter visiten i simulatören och på väg ut från området stod en utrangerad lågtrycksturbin som det nyfikne fick chans att klappa på. Det är inte var dag man har möjlighet att smeka en turbinskovel medhårs!

Efter rundvandringen på Krško och återlämnande av id-brickor och hjälmar, är det dags för nästa anhalt, GEN-kontoret. Återigen tar man emot oss med öppna armar. Martin Novšak hälsar oss välkomna och förklarar deras verksamhet som motsvarar svenska kraftnät, har en utvecklingsavdelning för redan existerande kärnkraft och ytterligare en avdelning för nybyggnation av kärnkraft i Slovenien. Vi får ta del av deras informationsbyggnad med en mycket bra utställning om kärnkraft. I källaren har de byggt upp en "labsal" för skolor och allmänheten där den som önskar kan genomföra praktiska experiment som på något sätt visar vad elektricitet är och vad den kan utföra. Att få prova på och i vissa fall känna hur elektricitet känns kan vara både spännande och chockerande. Riktigt bra upplagt, det märks tydligt att man satsat på den yngre generationen och vill få ungdomar att vidareutbilda sig. För att i slutändan få en hållbar utveckling innebär det även att man baddar för framtida forskare och personal till kraftverket Krško. Besöket avslutas med solnedgången över Krško, vi går upp på takterrassen för att se solen sakta gå ner över staden och kraftverket med de kringliggande äppelodlingarna. Vem kan inte tänka sig ett par år utomlands?!

Sammanfattningsvis: Tre intensiva konferensdagar med studiebesök, givande presentationer och inte minst massor med nätverkande i Ljubljana som med värme fyllt våra minnen av vistelsen i Slovenien.

Young Generation - Framtid består av:

- Tobias Högback: Ringhals kärnkraftverk / Instrumentunderhåll
- Anna-Karin Ersson: Forsmark kärnkraftverk / Dosimetri
- Rikard Andersson: ÅF / Automationsingenjör
- Johan Hammarström: Westinghouse / Härdoptimering
- Adam Annell: Oskarshamns kärnkraftverk / Driftstöd
- Nasir Vegar: Oskarshamns kärnkraftverk / Processupport underhåll
- Anna Johnsson: ES-konsult
- Rozhgar Othman: Vattenfall Nuclear Fuel / Härdfysik